

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKCLAP

Unalmas percek.

1935. SZEPT.

1.

III. ÉVFOLYAM

24. szám

**MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.**

APRÓSÁGOK • TARKASÁGOK

A szerkesztő néni felhívása az új cimborákhoz.

Kedves kis cimboráim! Az új iskolai év kezdetén egy nagyon komoly dologról szeretnék veletek beszélni. Az Uj Cimboráról, erről a kicsi lapról, melyet mi olyan nagy küzdelmek árán tudunk csak nektek megtartani. Több mint két éve, hogy elindult ez a kis újság. Azt gondoltuk, hogy ekkorára már megerősödik annyira, hogy nem kell félni, hogy nem tudjuk előteremteni a rá való költségeket. Sainos, azóta romlottak a viszonyok — s ma éppen olyan aggodalommal nézünk az eljövendő tél elé, mint ezelőtt két és fél évvel. Az a legnagyobb baj, hogy még mindig kevesen vagyunk az olvasótáborban. Most szeptembertől újévig legkevesebb 1000 új előfizető kis cimborát kell betáborozni az Uj Cimborá olvasótáborába. Nagy szám, de ha minden kis cimborára csak 1 új kis cimborát toborozna, már nem fájna a fejünk a gondok miatt. Próbáljátok meg az új iskolai évben ezt a toborzó munkát s kérjétek meg szüleiteket, hozzátartozóitokat, hogy ők is toborozzanak. Nem nehéz ez, csak meg kell próbálni.

Aztán van ám még egy másik nagy baj is. Pista bácsi, aki a kiadóhivatalt vezeti, panaszkodott, hogy nagyon hanyagul jönnek be az előfizetések. Nem fizetnek a kis cimborák. Elszomorított a hír. Ennek a kis újságnak minden krajcárra szüksége van, különben nem tudjuk fizetni a nyomda és egyéb kiadásokat. Éppen ezért is nem szabad senkinek sem hátralekban lenni. Igyekezzen minden kis előfizetőnk, hogy szeptembertől kezdve rendezve legyen az előfizetése. Jövőre csak azok léphetnek be a kertészkedők közé s kertészgazdálkodóként is csak azok kaphatnak, akiknek az előfizetésük rendben lesz.

Régi magyar verses rejtvények.

Trócsányi Zoltán „Magyar régiségek és furcsaságok” c. munkájából.

T-vel öröm, L-el szomorúság, R-el a ruhán láthatod s vén ember arcán, S-el Deva vára körül látszik.

(Tanc, Láng, Ráng, Sàng.)

Névnapiokról.

Szeptemberben előforduló névnapiok: Szept. 3. Hilda, 4. Rozália, 5. Viktor, 7. Regina, 8. Mária, 9. Ádám, 14. Szeréna, 16. Edith, 21. Máté, 22. Móric, 27. Béla, 29. Mihály.

Nyári toborzó.

Az alantí kis cimborák buzgalmukért dicséretet érdemelnek: Klein Aranka II. el. o. t., aki Kohn Verát toborozta, Hodis Ily, aki Simon Agnest toborozta, Zsigmond György és Evi, aki Trupper Évit toborozta. De külön köszönetünket fejezzük ki Teleky Dezső főtisztelendő úrnak, aki báró Rudnyánszky Evikét és gr. Stojanovitz Hellát nyerte meg kis táborunk olvasóinak. Kormos Jánosné úrasszony, Chiend, aki Schatt Emiliát, Szentgyörgyi Ilyt, Szász Ilust, Mezey Etust toborozta be és Teleky József úrnak, aki Koronky Idát, Rémitea, Szakács Gyulát és Bara Erzsikét toborozta be a kis cimborák közé.

Édesapa névnapjára.

— Földes Zoltán verse. —

<i>Édes jó apácskám,</i>	<i>Gondoskodik atyám,</i>
<i>Szívemből köszöntöm,</i>	<i>Gyermekéről folyvást</i>
<i>Meleg hála készlet</i>	<i>S megnyitja lelkét is,</i>
<i>Most élébe jönnöm.</i>	<i>Ezt a gazdag forrást.</i>

<i>Itt a jó alkalom,</i>	<i>Onnan meritettem</i>
<i>Kedves nevenapja,</i>	<i>Hitet, munkakedvet,</i>
<i>Hogy szívem a hála</i>	<i>S útjára vezérelt</i>
<i>Virágát átadja.</i>	<i>A helyes életnek.</i>

*Köszönöm jószágát,
Isten el ne hagyja,
S legyen békességben,
Még sok nevenapja.*

Az Uj Cimborá szívalbuma.

Ez a szívalbum nem nagyobb, mint egy jókora mézeskalács-szív. Olyan is lesz a fedele, mint a mézeskalács szívé. Most készül az album. Minden lapja egy fehér szív. Ezekre a lapokra írjuk rá külön-külön azoknak a kis cimboráknak a nevét és pontos adatait, akik fényképet küldenek be az album számára. Mindenki küldhet be fényképet. De minthogy a hely kicsi, aki ezután csináltat képet, lehetőleg mellképet csináltasson. A szélessége lehet a képeknek 10 cm., a magassága 8 cm. A fénykép hátlapjára írja rá ki-ki a nevét, az osztálya számát, vallását, édesapja foglalkozását és pontos lakcímét. Ahol több testvér van, ott lehet közös képet csináltatni.

A szívalbum, mint egyetlen nagy szív, fogadja majd magába a sok-sok kis cimbara szívet.

Iskolai év elején.

1. Szép ez a világ,
Gyönyörű az élet.
Kinek köszönjük?
Istenünk, tenéked!	3. Megáldottad a
Munkánkat, Istenünk,
De a télen is
Kérjük, legyél velünk.	5. Tanítónk, papunk
Lelkünk szántogatja.
Most a lelkünkbe
Hull tudásnak magja.
2. Lám, egész nyáron
Csengett kapa, kasza,
Most takarítjuk
A dús termést haza.	4. Most újra vetünk,
De most nem a földbe.
A lelkünk a föld
S te a művelője.	6. Lelkünk földjébe
Mélyen, mélyen ássunk!
Áldd meg munkánkat,
Áldd meg tanulásunk.
- BALÁZS FERENC.

Iskolanyitásra.

Mintha csak most lett volna, a tegnapi napon, hogy az évváró vizsgán dicséretet és jutalmat kaptak a szorgalmas gyermekek; mintha csak most történt volna közelesen, hogy a padosrok közt az egyik fiu a levegőbe dobta a kalapját és nagyboldogan kiáltotta bele a nyáreleji aranyos napsugárba:

— Éljen! éljen a nagy vakáció.

Igen — mintha mindaz a nagy boldogság, ami a vakáció kezdetét jelenti, csak tegnap lett volna — és lám, ma már újra szólít a csengő szava:

„Munkára gyermekek.”

Ugy biz a, munkára! Megkezdődött az új iskolai év. Sűrűn szállingóznak az iskolák felé az iratkozó fiúk és leányok. Sok kedves ismerős arcot lehet közöttük látni. Nini! az Antika is... Tudjátok, az az Antika, aki tavaly ilyenkor sehogy sem akart pacalistának beiratkozni. Ott szomorodik a várakozók sorában.

A tanító bácsik és nénik ráismernek Antikára. S a mosolygós, kedves tanító néni, akitől tavaly ilyenkor a szép piros almát kapta, barátságosan néz rá:

— No kis legény, hát most nem félsz az iskolától?

Nem! most már nem félek! — mondja bátran Antika s nem is édesanyja, de ő diktálja be a születési és egyéb adatokat.

Laczkó Piroskának csak úgy duzzad az arca

az egészségtől. Ő most IV-ikbe iratkozik. Ugy-szintén Schneider Pisti is.

A szünidő általában jót tett minden kis cimboránknak. A sápadt, vérszegény Pollák Sanyi olyan lett, mint a rózsa. De hát Zsuzsóka, akit soványságáért „nádszál kisasszony”-nak csufoltak, rá sem ismertem, olyan lett, mint egy kis gömböc.

Hála érte a jó Istennek, hogy testiekben gyarapodtatok. Most már lelkieken is ilyen mérvű legyen a gyarapodás, az előmenetel.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a tanulásra szánt éveket jól felhasználjátok. Nem a tanítónak, hanem magatoknak, az életre, az életnek tanultok s úgy veszitek hasznát az eltöltött éveknél, amilyen lelkiismeretesen végzitek a munkátokat.

Az új munkaév kezdetén kedvesen hívogat az iskola csengője:

— Giling-galang — új munkára, fiúk, leányok, jöjjetek az iskolába!

Az új iskolai évben, éppen úgy, mint eddig is, ott lesz mellettetek az Új Cimborák; minden örömtőkben, minden szomorúságtokban veletek lesz, buzdítani, serkentenit fog, ha lankadnatok — épp azért úgy is fogadjátok az iskola megnyitójára írt sorokat, mintha a legjobb barátotok írná és kívánna nektek kitartást, szorgalmat, sok sikert és jó eredményt az új iskolai évben.

Szerkesztő néni.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Írta: **Teleky Dezső.**

(29 folytatás.)

Talpas is feltápáskodott.

— Jó, hogy az ijedtségen kívül egyéb bajunk nem történt! — szólt egészen felvidulva. — De ezt a buta kötelet, mellyel magamat a te sorsodhoz kötöttem, ezennel leoldom a derekamról. Ezzel rántottál le engem, te szerencsétlen!

— Szerencsétlen?? Bizony elég szerencsések vagyunk! — felelte Barnabás szélesen vigyorogva. — Hátha a bálna a farka végével úgy megcsapott volna, hogy örökre jóéjszakát mondtunk volna a világnak! . . . Ezt az elszakadt biztonsági kötelet én is leveszem a derekamról. Úgy látszik, biztosabb nélküle az életünk!

Mackó koma egyetlen csapást mért a sebesült fóká fejére de ez az egy csapás is elég volt, hogy a foka kimuljon ebből az árnyékvilágból.

— Add ide! összegöngyölöm mind a két darabot, s viszem a karomon! — vállalkozott Talpas.

Barnabás átadta a kötél darabot, egyúttal azt tanácsolta, hogy ezt a veszedelmes helyet sietve hagyják el.

— Menjünk vissza gépünkhöz! Az most az otthonunk! Mindenütt jó, de otthon a legjobb!

— Induljunk hát! — egyezett bele Talpas.

— De hol a botom?

— Hát az enyém? — kapott észbe Barnabás is. És mindketten keresni kezdték a furkóst. Ám nem sokáig keresték, mert az uszadékfák aljától nem messze megtalálták mind a kettőt Gyenge kődobásnyira pedig egy szürke hosszú

fókát pillantottak meg, mely főtoldalt fekvé tehetetlenül pihent a jégen.

— Hát ez, hogy került ide? — kérdezte Talpas érdeklődve. — Biztos, hogy nem saját akaratából. Mert akkor rendes szokása szerint a hasán pihenne, s fejéből a vér sem folyna. Ezt biztosan a bálna farka csapta ki a partra.

Barnabás nagy léptekkel közeledett a fókához.

— No mi az? Mi lett? — szólt hozzá kedélyesen. — Talán pofon nyalt a bálna?

A foka semmit sem felelt, csak a bornyúéhoz hasonló nagy szemével fátyolosan nézett Barnabásra. Koponyája be lehetett törve, mert selymes szőrén keresztül a szem alatt bőven csordogált a vér.

— Eh! Minek lalódjék ez itt tovább? Agyonverjem? Mit szólsz hozzá Talpas?

— Te annál sokkal gyávább vagy, hogy agyon mernéd verní ezt a félig döglött, mozduatlan állatot.

— Mit? Én gyáva vagyok? Hát, hogy bebizonyítsam az ellenkezőjét! — kiáltotta Barnabás hősiességgel, s botjával a fókát teljes erővel föbe sújtotta.

Most már a havas jeget is előntötte a vér. A foka rövid rángatózás után kinyújtózott s kimúlt ebből az árnyékvilágból.

— Ugyebár mestervágás volt ez a bunkócsapás?

— Valóban ügyesen kezelted a taglót! Beállhatsz mészérosnak! — szólt Talpas, s megveregette Barnabás vállát.

— No, most megkóstolhatjuk, milyen a húsa?

— Hát felszeletelni is tudod?

— Hogyne tudnám! — ezzel Barnabás előrántotta csizmaszárából a kést: Mit parancsolsz? Egy kis rosszböföt, vagy jóböföt? Rosszprádlit vagy jóprádlit?

— Persze, hogy csakis a jólőt!

— Hát akkor nesze egy kis mese-vesepecsenye! — s a foka szalonás oldalából kikanyarított egy jókora szeletet. Talpasnak készségesen átnyújtotta.

Még egészen meleg volt a hús . . . Erősen gőzölgött a levegőn.

Barnabás bekapott a mese-vesepecsenyéből egy falatot. De felháborodva mindjárt ki is köpte.

— Brrr! beh halolaj íze van! Ez nem mackó gyomornak való! Brrr!

— Pihá! Ehetetlen! — dörmögte Talpas undorral s eldobta a megízelt húsdarabot. — Inkább éhenhalok, de sarkiállatot többet meg nem kóstolok. Jaj, jaj! A fókavadászat még rókavadászzal fog végződni.

— Mondtam, ugye, menjünk vissza a mi jó

repülőgépinköz. Még találunk ott két napra való tisztességes eleséget. Aztán, ha az is elfogy, meneküljünk ebből a jegesvilágból . . . haza . . . haza . . . szép Erdélyországba!

— Egyebet nem is tehefünk — hagyta helyben Talpas. — Hisz ebben az állandó hidegben élelem nélkül egyetlen nap alatt elpusztulnánk. Gyere konyé, hadd egye meg Brumzon a fókáját. Mi egy-két kupica szilvapálinkával fogjuk rendbehozni felzaklatott gyomrunkat. Induljunk! de ne az uszadékfákon keresztül, mert a fasánc túlsó oldala a lefelé menetelhez nagyon meredek. Négylábton csicsonkázva, még kerülsz is hamarabb otthon lehetünk.

— Hát a biztonsági kötelet nem hogozzuk össze?

— Rongyos madzag az, és nem kötél. Könnyen szakad nem érünk vele semmit. Többet ér, ha villámgyorsan végigsiklunk a jegen. Nem lesz időnk, hogy bezuhanjunk valamelyik farkasverembe. Gyerünk!

És megindulának mind a ketten.

Csak hogy a repülőgép körül valóban bajok voltak.

De hogy egyik szavunkkal ne vágjuk el a másikat, meg aztán, hogy tartsuk meg az időbeli sorrendet, hát előről kell megkezdenuünk a legújabb események elbeszélését.

A komoly dolog ott kezdődött, mikor Brumzon fejedelem nagyon megharagudott a békepípara, mely úgy megköhögötte, úgy megkrákolgatta, hogy majdnem megfűladt.

Egész hazáig dült, űlt. S ezerszer is megismételte magában: „Nohát ezt nem hagyom szárazon, ha addig élek is!”

Hazaérve, mindjárt mozgósította hadnagyaikat, hogy sürgősen járják be a szomszéd kerületeket, s toborozzák össze a harcos vitézeket, mert háború lesz.

A barna medvék váratlan megjelenését minden jóra való jegesmedve közönséges betűnésnek minősítette. A békepíparól történt visszaélést pedig az alkotmány gulád megsértésének, egyszer-smind a fejedelem becses élete ellen tervezett súlyos merényletnek tekintették.

A hadüzenetnek telát komoly alapja lett volna, csak hogy Brumzon úr azon a nézetten volt, hogy ilyen betolakadott, szemtelen jövevények nem érdekelik meg az előzetes hadüzenetet. Ezeket üzenet nélkül meg kell támadni, s velük egyszer-smindenkorra leszámolni.

De mielőtt a végső leszámolásra került volna a sor, Brumzon úr két katonai kémmelegvizsgáltatta a hadszínteret.

Ezek azt a megnyugtató tudósítást hozták, hogy a barnamedvék akár előről-hátra, akár hátulról előre számlálják össze, csak ketten van-

nak. Ennélfogva, ha tíz bátor jegesmedve körülveszi kerekés várukat, amelyben laknak, ökelmék a biztos haláltól meg nem menekülnek.

A sarkiróka pedig azt a hírt hozta, hogy a barnamedvék minden ennivalójukat halomba rakott hasábfák alá rejtett. Ő meg tudja mutatni ezt a nevezetes helyet.

Brumzon úr a híreket örömmel fogadta. Megvárta, amíg behívott bajtársai mind megérkeztek.

Mikor együtt voltak, katonáit nagyság szerint sorakoztatva, a csapat élére állott. Tőle balra helyezkedett el a sarki róka, utánuk ketlős sorba következtek a vitézek. Elhangzott a vezényszó, azután megindultak az ellenség táborra felé.

Amint a gép alakja feltűnt előttük, valamennyien hasra ereszkedtek s óvatlan sompolyogva esüsztek előre.

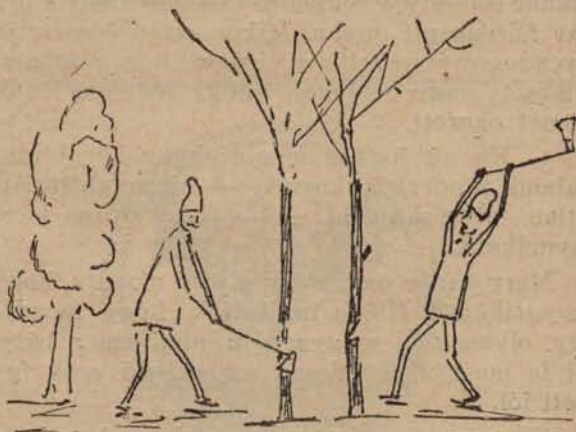
Egyszer csak Brumzon elkiáltja magát: Üres a vár! Hurrá! Támadjuk meg az élelmiszereket!

— Utánam! — sípította a sarkiróka. — Csak én tudom, hová dugták el az ermi- és innivalókat!

Ezzel előrerohant s meg sem állott a falalomig.

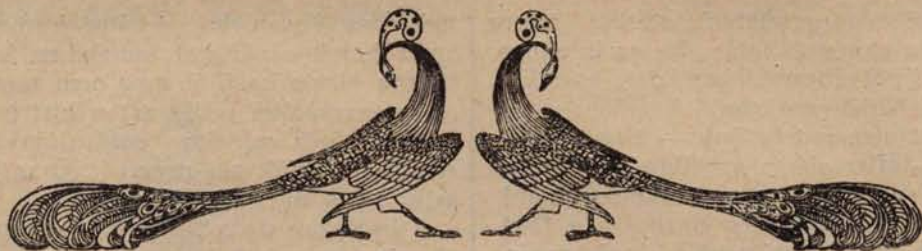
(Folytatjuk)

Incifinci Jutka meséiből.

Egyszer volt, hol nem volt, két nagysüvegű tót. Elindultak az erdőre fát vágni. Vágták, vágták a fákat. Mindig vágták, éjjel-nappal csak vágták a fákat. Utoljára nem maradt az erdőben csak egyetlenegy fa, az is jegenyé volt szegény. Azt az egyet már nem bántották a tótok, meghagyták irtagnak.

Ha az erdőből a fa ki nem fogyott volna és a nagysüvegű tótok haza nem mentek volna, most az én mesém is tovább tartott volna. De minthogy a két tót hazaszaladt, így az én mesémnek is végeszakadt.

A két páva.

Szárnyas madár lám a páva,
Egy is, más is megcsodálja.
Tollruhája tarka-barka,
Nem olyan, mint a nyul farka.

Ragyog, villog a napfényen,
Alig lépdél a nagy kényen.
De mit ér a tollruhája?
Cifraság az, kiki látja...

Guzi bácsi meg a Hanzi.

Guzi bácsi csak ötödik évét taposta. A bácsi nevet azért kapta, mert, hogy nagyon komoly, megfontolt emberke volt.

Az volt a szokása Guzi bácsinak, hogy reggelenként, amikor édesanyja felöltöztette, mindjárt leszaladt a kertbe és szedett pár szál virágot, — mikor milyen nyílt éppen, — aztán visszafutott a lakásba és odalopta a csokrocskát édesanyja reggeliző eszéje mellé s hamar félreugrott onnan. Mikor aztán édesanyja örvendezve észrevette a virágot, ő is vele esudáلكozott nagy boldogan, hogy édesanyjának örömet okozott.

— Na né, hát ez megint hogy kerül ide? Valami tündérekék hozták, — bizonygatta ártatlan arcocskájával, — higgye el drága kicsi anyucikám.

Mert ő már csak mindig úgy mondta, hogy „anyucikám“. Hiába tanították, hogy mondja úgy, olyan szép magyarosan, ahogyan a bátyjai is mondják: édesanyám. Neki csak így esett jól.

Mikor aztán édesanyjával kettesben megreggeliztek, mert édesapja és a bátyjai már ilyenkor nem voltak otthon, — akkor édesanyja ölébe vette Guzi bácsit s elgyönyörködtek a virágokban. Ha történetesen árvácskák voltak, akkor megcsodálták azt a sok szépséges színt, amibe öltöztek bársonyos szirmai s a közöttük kandikáló egyetlen szemét. Ha gyöngyvirág volt, akkor percekig elszagolgatták és megállapították, hogy széles e világnak összes patikájában sincs olyan illatszer, mint, amit ezekben a parányi fehér tégelyecskében kavart össze a jó Isten.

Azután csókkal és öleléssel elbucsztak egymástól; édesanyja ment a konyhába ebédet főzni, Guzi bácsi meg vette arasznyi pálcácskáját és kiballagott az udvarra.

Oh, pompásan el lehetett tölteni itt az időt, de meg kötelességei is voltak neki itt, mióta édesapja kinevezte őt udvarbirónak. Sétálgatott alá-fel hátratett kezében tartva kis pálcáját és füttyörészett.

Első sorban is a tyukok felett tartott szemlét; számbavette, megvan-e mind a tíz? Guzi bácsi mindet ismerte, sőt nevet is adott mindnek. A tyukok sem futottak el tőle, hagyták, hogy kis pálcájával megtapogassa begyüket, így akarva meggyőződni róla, ha tojósak-e?

Ilyenkor befutott a konyhába jelentést tenni édesanyjának:

— Drága, kicsi anyucikám, a Kormoska meg az Orpi, — aki az orpington tyuknemzetségről kapta nevét, — tojósak; tele van a begyük. Aj de jó! — örvendezett édesanyja, — legalább lesz vacsorára friss tojás.

Közben kitesztették kocsijában a nagy eperfa alá, Guzi bácsi hugocskáját; Mariskát és Guzi bácsi átvette a felette való felügyeletet is. Nagyon gondosan vigyázott a kis Mariskára; bár mit is csinált, fél szeme mindig rajta függött. — Nagyon kell vigyázzak kicsi Mariskára, — mondogatta, — hogy el ne vigye a „esacs“ madár.

Mert hallott ő olyan esetet, hogy gazdálkodó emberek letették a mezőn kis gyermeküket, magára hagyták és bizony a sas elvitte.

De az udvar legérdekesebb lakója mégis csak a Hanzi volt. A Hanzi holló volt és olyan

nagy nyelvtudós, hogy esudájára járt az egész város. Ha valami hang, vagy beszéd megtetszett neki, addig figyelte, csavargatva fejét jobbra-balra, míg ő is utána tudta mondani, vagy utánozni. Oh, de mulatságos alak is volt az a Hanzsi, amint félszegen ugrált rézsutosan, vagy mikor félrefordított fejjel, félszemmel nézett meg valamit jó alaposan. Aztán mindig valami huncutságon törte a fejét; megráncigálta a tyukok tollát, megcsipdeste a cica farkát, — egyszer bizony csaknem rosszul járt a felbosszantott cirmos kandur karmai között, akkor Guzi bácsi és kis pálcája mentették meg az életnek. Vagy tojást lopott, vagy boros üveget, amit olyan csuda ügyesen tudott a nyakánál megfogni s hozzákocintani a köhöz és akkor nagy gyönyörűséggel nézte, hogyan csillognak a széthulló cserepek. Mert a csillogás az szerfelett nagy gyönyörűséget okozott a Hanzsinak. Alig hogy letett Guzi bácsi egy tükröt-, vagy pléhdarabot, rögtön ellopta és elrejtette valahova. Jaj, bizony egyszer egy aranyláncot is ellopott ökelme s csak hetek múlva találták meg, amikor valami új szerzeményét is melléje akarta raktározni. De a tojás földhözcsapódi sem volt utolsó multság számára. És mégis úgy szerette mindenki a házban ezt a betyár madarat, Guzi bácsi édesapja egy párpiért sem adta volna oda.

Egy alkalommal a Hanzsi nagy kitartással ismételtette dús szótárának egyik szavát, azt, hogy: tolvaj. Guzi bácsi meg rendes szokása szerint sétálgatott alá s fel és füttyörézt.

Egyszer csak nyílik a kapu és belép rajta egy mérges arcú bácsi. Szétnéz az udvaron, meglátja Guzi bácsit és azt kérdi tőle morgván :

- Hol van az édesapja?
- Nincs itthon, — feleli Guzi bácsi.
- Hát az édesanyja?
- Ő a konyhában van, főzi az ebédet.
- Na menjen és hijja ki, — mondotta mérgesen a bácsi.

Guzi bácsi bement és nem sokára jött vissza kézenfogva édesanyjával. El nem engedte volna a kezét semmi kincsért, hogy védhesse meg, ha kell, a mérges bácsitól.

— Kérem, — mondta a bácsi, — az mégis csak nem járja, hogy milyen csúfot üznek belőlem ebben a házban. Én itt kinnt javítom a ház előtt a járdát és én rám már egy negyed-órája kiabálják ebből a házból, hogy tolvaj. Mi-féle dolog ez? Én világeletemben tisztességes, becsületes ember voltam, soha senkit meg nem károsítottam egy krajcárral sem.

— Oh, jó ember, — kacagott Guzi bácsi

édesanyja, — nyugodjon meg, nem is kiáltja azt innen magára senki emberfia.

— Na már nekem ne beszéljen olyat a nacsésága, nem vagyok én sem süket, sem részeg, — dühösködött az utkövező.

— Hát tudja mit? — csendesítette szeliden Guzi bácsi édesanyja, — menjen ki s a kerítés repedésén kukucsáljon be és lesse meg ki kiáltja azt?

A bácsi kiment nagy duzzogva, az udvaron újra csend lett, Guzi bácsi és édesanyja is némán huzódtak meg egyik sarokban és akkor a Hanzsi, mintha csak tudta volna, hogy ebben a vitában ő a perdöntő, kiállt az udvar közepére s újra rákezdté vádoló emberi hangon:

— Tolvaj! Tolvaj vagy!

Kis vártatva újra visszajött a bácsi, most már nyájas, esudálkozó arccal.

— Hát kezit csókolom, — mondta, — tessék megbocsátani. Én ezt el nem tudtam képzelni, hogy egy ilyen hitvány madár emberi hangon tudjon beszélni. Pü, pü, köpdöste le a Hanzsit, — Isten tartson meg sokáig, te kedves jószág.

Hanzsi kihuzta magát s nagy büszkén tovább ugrált, Guzi bácsi meg az édesanyja pedig jót kacagtak a tréfás jelenetben. S most már új öleléssel és csókkal kellett egymástól újra bucsut venni ebédig.

N. Gombos Mária.

Alma, körte, szilva, szőlő, jaj de pompás, jaj de jó,
Abol nincsen és nem terem, vízsi oda a hajó.
Ugye Anci, hogy szereted, te is Ferke, Sárka,
De még Palkó, Jucika is, meg a kicsi Mária.
Bizony jó is alma, körte, én is nagyon szeretem,
Hát a szőlő? pompás, édes, kinn terem a hegyeken.
Almát ehetsz. Jutka, Palkó, éhgyomorral, reggel is,
Am szilvára vizet inni tiltja még az orvos is.
De, ha szőlő, s bármely gyümölcs kerül is a kezvedbe,
Mosatlanul el ne fogyaszd, ez legyen az eszedbe!

Találós képek.

Kis cimboráink nemcsak olvasgatni szeretnek, de a fejüket is szívesen törik valaminek a megfejtésén.

Ime itt az alkalom a fejtöresre. Nagyon pompás, mulatságos kép van előttetek, figyeljétek meg jól és foglaljátok össze ügyesen összefüggő mesébe. A vers a ti erőtöket még meghaladja, próbáljátok meg prózai írásmű formájában. A legügyesebben megírt munkákat leközzöljük. Arra azonban figyelemzetünk benneteket, hogy csak azokat a megfejtéseket fogadjuk el, amiket segítség nélkül magatok dolgoztok ki. Így fejlődik ki bennetek az önállóság és tanultok megállni a magatok lábán.

A méhecske.

Mihelyt jókor reggel felszikkad a harmat,
A méhecske többé nem ismer nyugalmat.

Repdes ide — s tova, virágról-virágra,
Majd a ligetbe száll, majd a rónaságra.

Megnéz figyelmesen minden virág kelyhet,
S örül, ha egy kicsi mézre valót lelhet.

Nem csügged, ha kevés méz van egy virágban,
„Sok kicsi sokra megy“ — dudolja magában.

Hej be szép szokása van a méhecskének,
Rest gyermekek tőle példát vehetnének.

Garay János.

Haszontalan Ferke vizsgái feleletei.

A kutya morog! — Mondjál hasonló mondatot! — A gyomrom korog.

A kutya megharapta a gyermeket! Tedd szenvedő formába. — A gyermek megharapta a kutyát.

Mondj egy r betűvel kezdődő szót: Rétes. — Mondjál még egy hasonlót — palacsinta.

Mondj egy mondatot!! — A veréb ragadozó állat. — Hogy lehet az? Ráragad a lépre.

Tegyed parancsoló módba. A ló szekeret húz. — Gyű te fakó!

Még egy kérdésre felelj Ferke. Ki volt az egész évben leglustább az iskolában? Ki volt az, aki csak tétlenül ült, míg a többi olvasott vagy számolt? Az! A tanító úr.

*

Igy vizsgázott le Haszontalan Ferke, most szeretném tudni, hogy felelt volna Jóraivaló Pista! Ti gyerekek a nyáron úgy is ráértetek dolgozzátok ki és küldjétek be!

Mit játszunk gyerekek?

A féllábas fogó. Ennél a játéknál mindenki féllábon fut. illetőleg sántikál. A kezdetnél vigyázni kell arra, ha a fogó jobb lábán áll, a játékosoknak ellenkező lábón kell állni. Játék közben a fogó futhat a lábát megese-
relve, másik lábán is, de a játékosoknak végig ugyanazon a lábón kell sántikálni, amelyiken kezdték.

Hétfő — hetibe,
Kedd — kedvibe,
Szerda — szérübe,
Csütörtök — csüribe,
Péntek — pitvarába,
Szombat — szobájába,
Vasárnap mindig az Isten házában.

Marika mellett van testvére: Danika, ügyes kis legényke, úgy mondja Anika és a többi gyermek. Büszke, áldozatkész, kis koponyájából, nem hiányzik az ész. Már az igaz, látszik is, hogy székeley fajta, kinek sok elődje török-tatárt hajta.

Vasárnap délutáni beszélgető a ház előtt.

Mi van a koldus zsákjában?

Volt egyszer egy koldus, elment kéregetni, Kapott egy szem búzát. Mit tud vele tenni? Biz ezzel nem telik meg a tarisznyája — Viszi a szomszédba: „Vigyázzanak rája!” „Jó lesz, jó, vigyázzunk. Koldulhat felőle.” Majd kisül most mindjárt, hogy mi lesz belőle.

Hazamegy a koldus. Kérdi: „Hol a búza?” „Búbos tyúk megette.” „Ejnye, hol a búbja.

Enyém a búbos tyúk, eszem a zúzáját, Töröm sarkantyúját, aprítom a máját.”

Benyit a szomszédba, ott is mondja újra: „Vigyázzanak nagyon ám a búbos-tyúkra!” „Jó lesz, jó, vigyázzunk. Koldulhat felőle.” Majd kisül most mindjárt, hogy mi lesz belőle. Hazamegy a koldus. Kérdi: hol a tyúkjá? „A disznó megette.” „Ejnye kakas rugja! No, enyém a disznó. Füle jó tormával, Hát a hurka, kolbász töltött káposztával!”

Benyit a szomszédba megint egy-két szóra: „Vigyázzanak nagyon erre a disznóra!” „Jó lesz, jó, vigyázzunk. Koldulhat felőle.” Majd kisül most mindjárt, hogy mi lesz belőle.

Hazamegy a koldus. Kérdi hol a disznó? „Az ökör átdöfte.” „Tyűh, leszek hát bíró! No enyém az ökör. Pompás a gulyás lé, Elkészíti majd a szegedi gulyásné.

Benyit a szomszédba, víg családi körbe: „Vigyázzanak nagyon erre az ökörré!” „Jó lesz, jó, vigyázzunk. Koldulhat felőle.” Majd kisül most mindjárt, hogy mi lesz belőle.

Hazamegy a koldus. Kérdi: hol az ökör? „Gyerek kihajtotta.” „Juj vége örökre! No, enyém a gyerek. Dugom a zsákomba. Csak ludd gondolkozzék itt az áristomba!”

Benyit a szomszédba a szakállát rázva. „Vigyázzanak nagyon ám erre a zsákra!” „Jó lesz, jó, vigyázzunk. Koldulhat felőle.” Majd kisül most mindjárt, hogy mi lesz belőle.

Míg a koldusunk odajár a sárban, Megnézi a szomszéd, hogy mi van a zsákban. Nyomban a gyereket ki is eresztette, S egy nagy bojtos kutyát kötött be helyette.

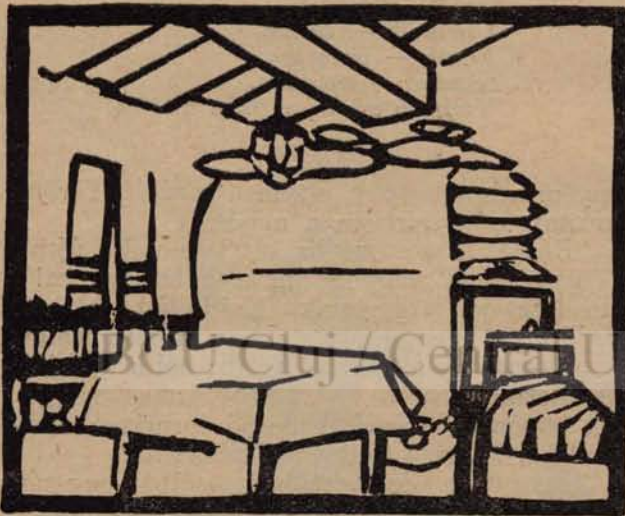
Hazamegy a koldus. Kérdi: hol a zsákja?

Odaadták neki, veti a vállára. Megy, megyen, mendegél. Hátán a zsák lógott, De a bojtos kutya nagyon rugdalódzott: „Ne rugdalódz gyerekek! Hazaérünk mindjárt, Majd eszünk libbensét, túros palacsintát.“

Hazaért a koldus. Kioldja a zsákot. Oh, szent Jeremiás, milyen képet vágott! Egy nagy bojtos kutya ugrott ki a zsákból, Kiabál a koldus torkaszakadtából: „Egy szem búza, búbos tyúk, Hízott disznó, gyalogút, Kövér ökör, sovány gyerek, Bojtos kutya, ill' a berek! Adta bojtos kutyája! Uccu, fussunk utána!“

Pósa Lajos.

Első ház.

Nálunk felé, régtől fogva így van ez szokásban:
Sok párnás ágy s kanapé áll benn az első házban.
Kanapé az ablak közt van, előtte az asztal,
Háziszőftes terítője tarka mintás rajzzal.
Oda áll a székelgyermekek minden áldott este.
Imádkozik és fohásza felrepül a mennybe...
A gazda is lefekvéskor ott mond Miatyánkot:
„Sok atyai jószágodért neved legyen áldott!“
Ha a háznak akármikor érkezik venaége
„Isten hozta!“ ez a székelgyermekek köszöntése...
„Kapunk nyitva, a szívéink is szereleffel tárva,
Kerüljön csak beljebb nálunk, be az első házba!“

Ahogy kis munkatársaink irnak...

Négy testvér együtt él, együtt szolgál.
Örökösén kergetik egymást, de utól még sem érik. Mi az?
(Szekér kezeke.)

Beküldte: Ferenczy Géza, I. g. o. t.

A békéflen cica.

Cicamama, ne morogj
A Zsömi kutyára,
Ha körülted pajkosan
Vidám táncát járja.

Csak játszani hívja ő
Három kis cicádat
Ne félj tőle, — körmödét
Szőrébe ne vágjad!

Tanuld meg, hogy az a jó,
Ha békén megférünk,
Így férnek meg mások is
Békességben vélünk.

Civódásnak csak harag
S busulás a vége! —
Cirmoscica, ne morogj
A kis Zsömikére!

Erzsike néni.

Zsófiika boldogsága.

Írta: Balogh Andorné.

Zsófiika nagybácsija kereskedő. Lengyelországba szokott diót és mézet szállítani. A lengyel becsületesen, pontosan fizető nép, s így még haszna is van a nagybácsinak a szállításokon. Mikor a nyári mézpergetés után nagy bödönökben szállították a mézet, azt mondta Zsófiikának a nagybácsija:

— No, Zsófiika, ha sikerül és szerencsés lesz a szállítás, új táskát kapsz tőlem szeptemberre.

Zsófiika nem felejtette el az ígéretet és esténként kérte ő is a jó Istent, hogy segítse meg nagybácsiját, hogy sikerüljön a méz elszállítása Lengyelországba. A Zsófiika kérése is használt, de meg a nagybácsi pontosan és lelkiismeretesen járt el az üzletkötésnél — így minden nagyon jól sikerült. Onnan is lehetett tudni, hogy jókedvűen jött haza a varsói utjáról.

Másnap, amikor Zsófiika felébredt, csomagot talált a paplanján. Oh milyen nagy öröm és boldogság! benne volt az ígért táská — de nemcsak a táská, hanem egy szép piros tollszár is tollhegygel, finom ceruza, új kalamáris, radír, fűzetek s minden, ami csak egy II. osztályos leánykának szükséges.

Persze azonnal megköszönte a nagybácsijának a hozott ajándékot. Olyan nagy volt az öröme, hogy madarat is lehetett volna vele fogatni.

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

F. Vadnay Hermin. Nagyon, de nagyon sajnáltam, hogy itt jártadban nem találkozhattunk. Sajnos, én csak jóval utóbb jöttem haza. Remélem azonban, hogy ami most későt, nem mulik el végképp. A kéziratokat hazaviszem Satmarra és ott fogom elolvasni. — *Sza-*

káll Istvánné. A kéziratok szerencsésen megérkeztek. Szives üdvözet. — *Földes Zoltán.* „A legszebb ének szárnyra kel” rövidesen közlésre kerül. A megbízást elküldtük. Örülnénk, ha sikere lenne. — *Józsa János.* A küldött kéziratot köszönettel átvettem. Sajnáltam, hogy nem volt alkalom a találkozásra. — *Kellemen Margit.* A 20—21. szám rejtvényén szorgalmasan dolgoztál. De nem irtad oda, hogy hányadik osztályos vagy. Máskor ezt is ird oda. — *Dienes Palika II. el. o. t.* Már ennek a levélnek igazán nagyon örültem. Szépen és rendesen is irtál, de meg a tartalomért is dícséretet érdemelsz, amit a levélben irtál. Kis dolgozataid kifogástalanok, a te idődhöz mértén. No, csak tovább is ezen az úton, Palikám! — *Weresz Zsófia I. g. o. t.* Hazajöttél a nyaralásból, de meg is látogattál mihamar. Örülök, hogy használt a pihenés és olyan jó színben tértél vissza közénk. — *Szász József III. el. o. t.* Azt írod, nagyon hamar eltelt a vakáció. Én is ammondó vagyok. De amint írod, neked nagyon jól telt el. Faff Lajoskával Tasnadon nagy barátságot kötöttél, együtt játszotatok és együtt olvastátok a Uj Cimborát. — *Kovács Mária és Bandi.* Ez volt az első leveletek. Derék dolog. Nem rég vagytok csak cimboráink és már is irtatok. Ezt szeretem. Például szolgálhatok a sok lusta levélíró cimborának. A rejtvényfejtők sorába ti is bekerültök, olyan ügyesen fejtegetitek a rejtvényeket. — *Siető Évike.* Te is ügyes rejtvényfejtőnk vagy. Kedves tőled, hogy jó egészséget kívántál a munkához. Bizony, ennél jobbat nem is kívánhattál volna. — *Belényesi Szabó Márta I. g. o. t.* A hiányzó számokat elküldtük neked, hogy beköthethesd a tavalyi évfolyamot. A megfejtés jó. Irj máskor is. — *Tereh Pista III. g. o. t.* Kinn nyaraltatok a szőlőhegyen. Pom-pásan is telik az idő. Jártok kirándulásra — de néha még az indiánosdi játékokra is sor kerül. Amint írod, rendszerint te vagy a törzsfőnök. Persze, a harcú bárdot is te ásd ki. Gondolom, hogy van is aztán nagy csete-paté. Egy-két fehérképű áldozat leskalpolása meg se kottyán. Csak az a baj, fejezed be leveled, hogy már nem sokára vége a

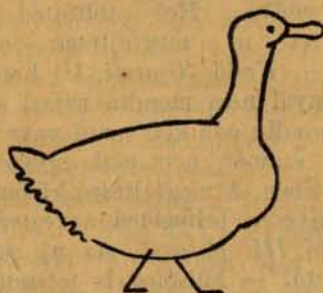
pompás szünidőnek... — *Martin Emma.* A jó megfejtésért bizonytal megdicsér majd a rejtvényt szerkesztő bácsi, rovat szerkesztője. — *Taglicht Bözsike.* A vizsgáid nagyszerűen sikerültek. Az ilyen jó hírt mindig szívesen hallom. Hol töltötted a nyarat? Ird meg majd az élményeidet. A megfejtést átadtam a rovatvezetőnek. — *Udvari Sándor IV. g. o. t., Magda II. g. o. t. és Sári IV. el. o. t.* Nincs semmi baj, hogy eddig nem irtatok. Amint irtátok a hazamenetel után nagyon sok volt a dolgotok. Gyakran jártok kirándulni, ami egészséges dolog. Így remélem, hogy testben, lélekben gyarapodva látlak majd viszont benneteket. — *Kósa Ilonka.* No, végre tőled is kaptam levelet, Ilykém. Már vártam. Köszönöm az érdeklődésed: a nyarat én is jól töltöttem. Irj máskor is. — *Fáy Árpádka.* Hol töltötted a nyarat, Árpádka? Az új megfejtések nagyszerűen sikerültek. — *Kalló Gyuszi.* Új kis cimboránk vagy s bizonytal nem mondta neked senki, hogy a név után mindig oda kell tenni vagy az osztály, vagy az évek számát, nem csak egyszer, de minden egyes levélben. A megfejtések különben jó, lát-szik, hogy szívesen fejtegeted a rejtvényeket. — *Kovács Ildikó III. g. o. t.* Az új rejtvényeden szépen dolgoztál — külsőleg is tetszetős. A szélmalom és a létrarejtvény is jó, sorra is kerülnek mind. — *Varga Ilonka.* Nem könnyű dolog a levél-írás. Különösen az első levél megy nehezen, de te derekasan megbirkóztál ezzel a nehéznek tetsző feladattal. A nyáron voltál Abrudon is és nagyon jól telt az idő. Megpróbálkoztál te is a rejtvényfejtéssel. Aztán, ha az első megfejtés nem sikerül, nem olyan nagy baj, majd sikerül a többi. Az a fő, hogy el ne esüggedj. — *Enyedy György IV. el. o. t.* A megfejtésed jól sikerült. A sorsolásra be is kerül. — *Miklós Nándor II. g. o. t.* Hallom, hogy bent voltatok a hugoeskáddal a kórházban. No, de szerenese, hogy nem volt súlyos az eset. Csak a manduláitokat kellett kivenni. A rejtvénymegfejtés sorsolásra bekerül. — *Soós Juliska V. el. o. t.* Szeretted te is fejtegetni a rejtvényeket, most is megfejtetted, be is hoztad még idejében. — *Müller Rudi.* No, örömmel látom, hogy most már te is közénk tartozol. Azt szeretném, ha rövidesen írál is nekem egy ügyes levelet. — *Steiner Tibi.* Új kis cimboránk vagy, szeretettel fogadunk táborunkba. De szeretnénk közelebbről is megismerni, írj hát egy szép bemutatkozó levelet. — *Tóbiás Margit.* Nem irtál a nyáron, pedig kíváncsi vagyok rá, hogy voltak-e nálatok Uj Cimborá délutánok? — *Kun Áttila.* Te is új cimboránk vagy. S az a szokás nálunk, hogy mikor valaki megkapja az első cimborát és már benne van az olvasók táborában ír egy ügyes levelet, amelyben bemutatkozik. S megírja hányadikba jár, melyik

iskolába, hány testvére van, bélyeggyűjtő-e, vagy rajzolni szeret inkább, vagy kertészkedni. No, te is írd majd egy ilyen ügyes levelet. — *Br. Rudnyánszky Évike és gr. Stojanovits Hella.* Uj kis cimboráink vagytok, szeretettel fogadnak maguk közé a többi kis cimborák. Remélem, hogy sok örömet szerez majd nektek ez a kis ujság s ti is nekem azzal, hogy szorgalmasan olvasgadjátok az Uj Cimborát. — *Küttel Sárka és Lidike.* Örültem, hogy eljöttetek a Coltestin rendezett mesedélutánra és megismerhettek benneteket.

Rajziskola.

Vezeti: Kürthy Klára.

15. számú minta.

— Háp, háp! Réce-ruca is azt mondja, hasznos ez a rajziskola.

A kiadó bácsi postája

Az elmúlt héten a következő előfizetések érkeztek: Helyből: Ref. Napközi Otthon 50, Grósz Ervin és Márta 50, Aszlán Lacika és Julianna 20, Haray Pötyike 34, Weisz Melinda 34, Cseke Évike 100, Semlyén András és Tamás 200, Ausländer Évike 34, Fidler Erzsébet 34, Bányai Emil 50, Székely Zoltika 50, Blau Alice 34, Seres Pistike 50, Camelia Safta 50, Guráth Ákos 50, Kohn Vera 17, Simon Ágnes 25, Bogdán Imike 34, Rizler Gyuszi 50, Gébert Ervin 25. Vidékről: Ref. elemi iskola, Simleul Silvaniei 50, Ref. elemi iskola, Episcopia 50, Kósa Ilonka 117, Fáy Árpádka 50, Pál István, Róza 100, Kiss Sanyika 100, Ref. elemi iskola, Nisipeni 167, Csüry Évike 242, Keresztes András 100, Novák Janesi 50, Mihalka Ilonka 50, Saska Pityu és Sári 50, Horváth Juliska 50, Mészáros Irénke 20, Ref. elemi iskola, Satu Mare 170, Nagy Gabieza 20, Jónás Kató 50, Kiss Lajesi és Pityu 17, Rakovszky Pista 100, Schwartz Imre 50, Péntek János 50, Ilyés Karesi 50, Anchius Józsika 20, Zatlókai Kató 50, Weisz Ibi 16, Balogh Anti 17, Peboznyi István 17, Lévay Józsefné 128, Bartha Zsigmond 17, Sztojka Tibor 50, Kovács Sándor 17, Guth Viktor 50, Hadady Lala 85, Soós Sándor 17, Tukaes Ilonka 25, Ferenczy Józsika és Ancika, Balmaújváros, Magyarország 236, Müller Rudi 100 és Kun Atilla 100 Lei.

FEJTÖRŐ

Rovvatvezető: Sólyom István.

Szórejtvény.

Beküldték: Imreh Sándor és Bandi.

E
Z végtag.

2. Csigarejtvény.

Beküldte: Kovács Ildikó, III. g. o. tan.

E	D	N	I	M*
N	T	Ó	L	E
K	T	E	J	A
I	S	N	R	Z
A	E	P	E	Á
M	A	G	A	H

Megfejtési határidő: 1935. szeptember 15.

* Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ek.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat, a „**Studium**“ könyvkiadó **R. T.-hez, Budapest, Kecskeméti-u. 8. sz.,** az Uj Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni Uj előfizetések ugyanott eszközölhetők.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ.**

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a **Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj**